

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3007/05
13.07.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Nadežde Radević, Ljiljane Ivković-Jovanović, Vladimira Tamaša i Mihaila Rulića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, koga zastupa AB, advokat, protiv tužene Republike Srbije, čiji je zakonski zastupnik RJP, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Čačku Gž.br. 999/05 od 01.09.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 13.07.2006. godine doneo je

P R E S U D U

Delimično se usvaja revizija tužioca, pa se presuda Okružnog suda u Čačku Gž.br. 999/05 od 01.09.2005. godine preinačuje u delu kojim je tužbeni zahtev odbijen kao neosnovan i u odnosu na odluku o troškovima parničnog postupka, i tužena Republika Srbija obavezuje da tužiocu AA na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede ugleda, časti, slobode i prava ličnosti zbog neosnovanog pritvora, pored dosuđenog iznosa od 300.000,00 dinara, plati iznos od još 200.000,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2005. godine, pa do isplate i na ime troškova parničnog postupka iznos od 147.335,00 dinara, sve u roku od 15 dana po prijemu prepisa presude, dok se u preostalom delu revizija odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Čačku P br. 384/2004 od 10.05.2005. godine, stavom prvim izreke tužena je obavezana da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede ugleda, časti, slobode i prava ličnosti zbog neosnovanog pritvora, isplati iznos od 850.000,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2005. godine, pa do isplate. Stavom drugim izreke tužbeni zahtev je u preostalom delu odbijen kao neosnovan. Stavom trećim izreke tužena je obavezana da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 94.187,50 dinara.

Presudom Okružnog suda u Čačku Gž.br. 999/05 od 01.09.2005. godine žalba tuženog je delimično uvažena i prvostepena presuda preinačena u stavu prvom i trećem izreke, tako što je tužena obavezana da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete po označenom osnovu plati iznos od 300.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2005. godine, pa do isplate, a odbijen je kao neosnovan zahtev tužioca za iznos od još 550.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2005. godine, pa do isplate. Tužena je obavezana da tužiocu na ime troškova parničnog postupka plati iznos od 72.187,50 dinara.

Protiv navedene drugostepene presude tužilac je izjavio blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pravilnost pobijane drugostepene presude na osnovu člana 399. ZPP i ustanovio da je revizija delimično osnovana.

U sprovedenom postupku nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je neosnovano bio u pritvoru u periodu od 06.04.1999. do 04.06.1999. godine. Pravnosnažnom presudom Opštinskog suda u Čačku K br. 241/02 od 08.04.2003. godine, na osnovu člana 354. stav 1. tačka 1. ZKP, prema tužiocu, kao optuženom, odbijena je optužba da je izvršio krivično delo teške krađe iz člana 166. stav 1. tačka 6. KZRS.

Kod takvog stanja stvari, tužilac, na osnovu odredaba člana 560. stav 1. tačka 1. ZKP, ima pravo na naknadu štete. U konkretnom slučaju, to je naknada nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog povrede ugleda, časti, slobode i prava ličnosti, saglasno članu 200. Zakona o obligacionim odnosima, kako su to pravilno našli i nižestepeni sudovi. Međutim, visina pravične novčane naknade, po oceni ovog suda, nije odmerena u skladu sa odredbama člana 200. stav 2. ZOO.

Citiranom zakonskom odredbom predviđeno je da će prilikom odlučivanja o zahtevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud voditi računa o značaju povređenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je bio u pritvoru Okružnog suda u ___ i to za vreme NATO bombardovanja. Ove okolnosti, (vreme i mesto boravka u pritvoru), same po sebi, dodatno su uticale na duševne bolove koje je tužilac trpeo, jer mu je lična bezbednost bila posebno ugrožena, a on bez ikakvih uslova da sam poboljša svoj nepovoljan položaj, dok su mu mogućnosti kretanja i boravka na svežem vazduhu, kao i mogućnost

opštenja sa porodicom, koja je živel na Kosovu i Metohiji, bile ograničene i daleko ispod mere uobičajene za pritvorske uslove, što je utvrđeno u prvostepenom postupku, pa zato i one moraju biti posebno cenjene, osim dužine vremena provedenog u pritvoru i ostalih okolnosti koje su imali u vidu nižestepeni sudovi.

Stoga Vrhovni sud nalazi da pravična novčana naknada za pretrpljene duševne bolove tužioca, prema merilima i kriterijumima važećim u vreme donošenja prvostepene presude, treba da iznosi 500.000,00 dinara, kao adekvatna satisfakcija tim bolovima, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja prvostepene presude, pa do isplate.

U tom smislu, Vrhovni sud je, zbog pogrešne primene materijalnog prava iz člana 200. stav 2. ZOO, na osnovu člana 407. stav 1. ZPP, preinačio drugostepenu presudu.

Odluka o troškovima parničnog postupka doneta je u smislu člana 161. stav 2, u vezi člana 149. i 150. ZPP, a troškovi koji su dosuđeni tužiocu odnose se na nagradu advokatu za sastav tužbe i jednog obrazloženog podneska, sa paušalom, u iznosima od po 6.750,00 dinara, za zastupanje na pet održanih ročišta i jedno neodržano ročište, sve sa pristupom i paušalom, pri čemu nagrada advokatu za zastupanje na jednom održanom ročištu sa pristupom i paušalom iznosi 7.650,00 dinara, troškove veštačenja u iznosu od 3.500,00 dinara, troškove takse za tužbu i prvostepenu presudu u iznosima od po 15.000,00 dinara, troškove sastava revizije u iznosu od 5.760,00 dinara, takse za reviziju u iznosu od 21.000,00 dinara i takse za ovu odluku u iznosu od 31.500,00 dinara. Troškovi sudske takse odmereni su prema Taksenoj tarifi važećoj u vreme nastanka taksene obaveze i to za tužbu i prvostepenu presudu prema iznosu od 500.000,00 dinara, kao vrednosti predmeta spora sa kojom je tužilac uspeo u sporu, a takse za reviziju i odluku po reviziji prema iznosu od 200.000,00 dinara, sa koliko je uspeo u postupku po reviziji. Advokatski troškovi obračunati su prema sada važećoj Advokatskoj tarifi ("Službeni list SCG" br. 5/06, saglasno članu 8. AT i takođe prema vrednosti sa kojom je tužilac uspeo u sporu.

U preostalom delu revizija tužioca je odbijena primenom člana 405. ZPP, jer okolnosti slučaja ne opravdavaju dosuđivanje većeg iznosa naknade štete.

Predsednik veća - sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

nn